

YTTRANDE
2019-04-08

BTH-1.4.1-0012-2019
U2018/04199/UH

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm
u.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet **Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige (SOU 2018:78)**

Yttrande

Blekinge Tekniska Högskola (BTH) har tagit del av betänkandet Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige (SOU 2018:78) och instämmer generellt i betänkandets förslag.

Följande kommentarer lämnas.

Kapitel 3. Kännedomen om Sverige som kunskapsnation

BTH välkomnar förslaget om ökad närvaro för svensk högre utbildning och forskning i utlandet genom utlandskontor, och anser att den europeiska dimensionen inte ska glömmas bort. Ett tydligare och mer proaktivt stöd till lärosäten för att kunna engagera sig i europeiska universitetsnätverk är önskvärt.

BTH anser vidare att engagemang i EU:s program är en viktig inkörspport för att bygga internationella nätverk för svenska lärosäten. Det finns därför ett viktigt syfte att ha ett helhetsperspektiv som både innefattar EU och annat internationellt samarbete. Program som Horisont Europa och Erasmus+ har inför EU:s nästa programperiod 2021–2027 ett uttalat mål att öka möjligheter till internationellt samarbete även utanför EU. En framtida ökad närvaro i utlandet för svensk högre utbildning och forskning bör inkludera forskningssamarbete inom Horisont Europa som ett centralt koncept för svenska lärosäten.

Kapitel 5. Att komma som avgiftsskyldig student till svenska universitet och högskolor

Översyn av möjlighet att förkorta handläggnings- och ansökningstider är ett viktigt område och vidare analyser och systemutveckling krävs för att detta ska kunna effektiveras ännu mer. Utvecklingen av AI för dokumentbedömning i NyA är en möjlighet för att effektivisera handläggningstiden men även begränsning av ansökningstiden bör beaktas.

Som betänkandet konstaterar används separat antagning endast av få lärosäten och med stor sannolikhet hade ett bättre systemstöd för separat antagning gjort att fler lärosäten vore villiga att använda sig av det.

Kapitel 6. Migrationsrättsliga aspekter

BTH stöder möjligheten för lärosätena att ta ett större ansvar för bedömningen av studieavsikt för att förenkla processen om ansökan om uppehållstillstånd för studenter. Samtidigt bör påpekas att högskolor och universitet inte bör åläggas att handlägga ärenden som ligger utanför huvuduppdraget eller lärosätenas expertis. BTH ställer sig därför tveksam till om lärosäten ska göra bedömning av andra kriterier för uppehållstillstånd för studier, forskning och arbetstillstånd efter avslutat utbildning.

Kapitel 7. Avgifter för studier

BTH stöder betänkandets förslag att anmälningavgiften för tredjelandsstudenter bör ligga kvar på nuvarande nivå. Ett eventuellt överskott bör dock i första hand användas till utvecklingsinsatser inom Universitets- och högskolerådet och inte för att balansera ett eventuellt underskott.

Betänkandets tydliggörande att studenter som betalar studieavgift har fullt legitima krav på att få veta vad som ingår i studieavgiften är viktigt. BTH anser dock att detta inte vidare behöver specificeras då detta inte skiljer sig mellan en studieavgiftsskyldig student och en anslagsfinansierad student då alla studenter ska få relevant och behövlig information om vad som ingår i utbildningens upplägg och innehåll, samt tillgång till det stöd och den service som finns på lärosätet.

Kapitel 8. Stipendier och annan finansiering av tredjelandsstudenter

BTH håller med om stipendiernas betydelse för lärosätenas rekrytering av studieavgiftsbetalande studenter. Förslaget om ett nytt stipendieprogram för flaggskeppsstipendier samt ett nytt stipendieprogram för nationella bilaterala samarbeten är en god idé men kan förslagsvis fördelas till något av de redan befintliga stipendieprogrammen, då det finns en risk att administrationen kring dessa stipendier kan bli stor och reducera nyttan.

En utvidgning av stipendier som riktas mot studenter från biståndsländer inom ramen för Svenska institutets program är högst relevant. BTH ställer sig dock tveksam till att de ökade medlen ska riktas främst mot utbytesprogram, då det redan nu är svårigheter att rekrytera svenska studenter till studier i dessa länder.

Ärendehantering

Beslut i ärendet har fattats av rektor Mats Viberg. Föredragande har varit dekan Benny Lövström.

Mats Viberg
Rektor